

DÉVAVÁNYA VÁROS KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

2010.

TÁJÉKOZTATÁS DÉVAVÁNYA 2010. ÉVI KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

TARTALOMJEGYZÉK

1	A TÁJÉKOZTATÓ CÉLJA	1 oldal
2	LEVEGŐ MINŐSÉG	1
3	TALAJÁLLAPOT	1
4	VÍZMINŐSÉG, VÍZMINŐSÉG-VÉDELEM	1
4.1	IVÓVÍZ	1
4.2	SZABADSTRANDOK	2
4.3	HIDROMETEOROLÓGIAI HELYZETÉRTÉKELÉS	2
4.4	HIDROLÓGIAI HELYZETÉRTÉKELÉS	2
4.5	TALAJVÍZÁLLAPOTOK	2
4.6	BELVÍZMENTESÍTÉS - VÍZKÁRELHÁRÍTÁS	3
4.7	FELSZÍNI VIZEK MINŐSÉGE A SZENNYVÍZBEVEZETÉSEK FÜGGVÉNYÉBEN	3
4.8	A SZENNYVÍZ ELHELYEZÉS ÉS TISZTÍTÁS HELYZETE	3
5	HULLADÉKGAZDÁLKODÁS, HULLADÉKKEZELÉS	3
5.1	SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS	3
5.2	KIEGÉSZÍTŐ SZELEKTÍVES PROGRAMOK	4
5.2.1	KOMPOSZTÁLHATÓ HULLADÉKOK Gyűjtése	4
5.2.2	LAKOSSÁGI Gyűjtő PONTOK	4
5.2.3	LOMTALANÍTÁSI PROGRAM	4
5.2.4	ELEKTRONIKAI HULLADÉKOK Gyűjtése	4
5.3	HULLADÉKGYŰJTÉS ÉS KEZELÉSEK	4
5.4	HULLADÉKGYŰJTÉS	5
5.5	ILLEGÁLIS SZEMÉTLERAKÓ HELYEK KIALAKULÁSÁNAK MEGAKADÁLYOZÁSA	5
6	ZAJVÉDELEM	5
7	TERMÉSZETVÉDELEM, ZÖLDTERÜLETGAZDÁLKODÁS	6
7.1	VÉDETT TERMÉSZETI ÉRTÉKEINK	6
7.2	ZÖLDTERÜLET GAZDÁLKODÁS	7
7.3	ALLERGÉN NÖVÉNYEK	7

1. A TÁJÉKOZTATÓ CÉLJA

A Környezet Védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény. 12. § (3), 46. § (1) e., 51. § (3) kötelezi szakfeladatként írja elő az önkormányzatok részére a település környezeti állapotáról szóló éves tájékoztatás elkészítését.

A város környezeti állapotáról készített tájékoztatónak nem elsődleges célja a város környezetvédelmi problémáinak megoldása, egyidejűleg kíván hiteles tájékoztatást nyújtani a környezetünk jelenlegi állapotáról és feltárja a jövőbeli szükséges megelőző intézkedések fontosságát.

A környezeti problémák megoldásának stratégiáját Dévaványa Város Környezetvédelmi Programja, a Helyi Hulladékgazdálkodási Terv (HHT) továbbá a település Környezetegészségügyi Akcióterve határozza meg.

2. LEVEGŐMINISÉG

A termelési, háztartási tevékenységek során az ember légszennyező anyagokkal szennyezi környezetét. A levegő folyamatos öntisztuláson megy át de ennek figyelembevételével is csak korlátozottan terhelhető. A légszennyezést szabályozni és ellenőrizni kell.

A légszennyező anyagok légnemű, folyékony és szilárd halmazállapotúak. Fontos élettani jellemzőjük, hogy összetételük szerint toxikusak vagy nem toxikusak lehetnek.

A levegőminiséget a település fekvése, a klimatikus viszonyok és az emberi tevékenység együtt határozzák meg. Napjainkban az ipari és mezőgazdasági tevékenység, a fűtési égéstermék kibocsátása mellett az egyre növekvő közlekedési égéstermék a leginkább meghatározóak a levegőterhelés tekintetében.

Az égéstermék tekintetében általánosságban a kén-oxid, nitrogén-oxid káros hatásaival lehet számolni, ezek előfordulása a kén- és nitrogén-oxid tartalmú tüzelőanyagok (szén, fűtőolaj) elégetése továbbá a dízelüzemű motorok károsanyag kibocsátásának következménye lehet.

A kén-oxidok embernél légúti megbetegedéseket légszűrhurut okozhatnak, gátolhatja a növényzet asszimilációját.

A nitrogén-oxidok toxikus légszennyezők, tüdő- és légúti ártalmak előidézője, tüdőgyulladás, légcsőhurut a vérképváltozás.

A fogyasztói földgáz árának jelentős mértékű áremelkedése a háztartások tüzelési szokásainak megváltozásához vezetett, ennek hatása a következő évtizedben fog koncentrálni.

Aszályos időszakban az üledékpor koncentrációjával lehet számítani. A levegőpor részecskéi rendkívül kicsik és sokáig tartózkodnak a levegőben, daganatos (tüdő) megbetegedések kockázatát hordozhatják.

Nem tekinthető jellemzőnek az ipari típusú légszennyezés a településen, a mezőgazdasági deflációból származó levegőpor ártalmának kockázatával viszont számolni lehet.

3. TALAJÁLLAPOT

A talaj, a talajhasználat-területhasználat, valamint a többi természeti erőforrás közti kölcsönhatások vizsgálhatók és lehetnek pozitív és/vagy negatív hatásúak. A talajhasználat káros hatásai egyrészt a talajtakarót és sokoldalú funkcióinak zavartalanságát veszélyeztetik, másrészt fenyegetést jelentenek környezetünk többi elemére: a felszíni és felszín alatti vízkészletekre, a felszín közeli légkörre, az élővilágra, a bioszférára, a tájra is.

A Talajvédelmi Információs Monitoring (TIM) fizikai és laboratóriumi vizsgálatok fémekre és toxikus elemekre terhelt területet nem állapított meg. Az alkalmazott termesztési technológia a rögzített adatokhoz képest változást nem okozott, egyéb környezeti behatással járó kimutatható károsodást nem észlelt.

4. VÍZMINISÉG, VÍZMINISÉGVÉDELME

4.1. Ivóvíz

A település vízellátása 1998. óta a Közép-békési Regionális Vízműrendszerrel biztosított.

Az ivóvízminiségi követelményeinek, az ellenőrzés rendjének szabályozása értelmében az ivóvízminiséget az üzemeltető Békés Megyei Vízművek Rt., valamint hatóságilag ellenőrzés keretében a megyei ÁNTSZ vizsgálja.

A közüzemi ivóvízhálózat kijelölt pontjairól történnek mintavételek, amelyeket meghatározott ütemterv alapján az üzemeltető havonkénti, az ÁNTSZ pedig negyedéves gyakorisággal végzi.

A vízminőség folyamatos fenntartása érdekében a szükséges vízkezelési intézkedések és azok végrehajtása (mosatás, fertőtlenítés, stb.) megtörténtek.

A közüzemi ivóvíz rendszeres kontrollja (üzemeltetői, hatósági), a szükség esetén tett intézkedések eredményeként városunkban a vízminőséggel összefüggésbe hozható egészségkárosodás nem fordult elő.

A belterületi lakosság nem ellenőrzött egyedi kutakból származó vizet ivási céllal nem fogyaszt. A családokban évente továbbra is a palackozott ásványvizek fogyasztása. Közismert, hogy a lakosság 2-3 %-a rendszeresen fogyaszt házilag hőtött termálvizet is. A fogyasztási szokások azt jelzik, hogy lakosonként kb. 25-30 m³ ivóvizet fogyasztunk el évente.

4.2. Strandok

Déaványa város területén természetes fürdő (szabadstrand) nem található. A bányagödrökben és a belvízelvezető csatornarendszerekben pedig fürdeni tilos.

A strand egész évben gyógyászati minősített termál gyógyvízzel fogadja a gyógyulni vágyó betegeket továbbá a látogatókat, nyári időben termálmedence, gyermek- és úszómedence áll rendelkezésre a fürdőzők számára. A medencék összességében minden elvárható közegészségügyi előírásnak megfelelnek, a termálvizes medencék naponta töltődnek és ürítődnek. A hideg vizes medencék folyamatos vízvisszaforgatással és tisztítással üzemelnek.

A vízfelhasználást a közegészségügyi és környezetvédelmi hatóság folyamatosan ellenőrzi, a strand üzemelésének közegészségügyi akadálya nem volt.

A kitermelt termálvíz potenciálisan szennyező forrásnak tekintendő a használati vizek elhelyezése felszíni vízfolyásba csak megfelelő ellenőrzés mellett történhet.

4.3. Hidrometeorológiai helyzetértékelés

Csapadék szempontjából elsősorban a sokéves átlagot figyelembe véve a kiegyensúlyozottság volt a jellemző. A január-február csapadékos, a március a legszegényebb csapadékos hónap volt. A csapadékszegény márciust dúsz csapadékos hónapok követték. Szeptemberben hideg csapadékos, októberben szárazság, novemberben és decemberben a sokéves csapadék átlag volt a jellemző.

A hőmérsékletet tekintve januárban -10-15 °C hideg is előfordult, márciusban még tartotta magát a tél, áprilisban viszont beköszöntött a nyár amit májusban heves mediterrán áramlatok követték. Július közepe meleg nyári idő hozott 32-35 °C, augusztus utolsó napjaiban beköszöntött a hideg szél, október utolsó napjaiban erős felmelegedés majd ezt erős lehűlés és fagyok követték.

4.4. Hidrológiai helyzetértékelés

Déaványa hidrológiai helyzetét jellemzően a csapadékhullás határozza meg. A terület gyér lefolyású egyszerre belvízveszélyes és vízhiányos terület. Kora tavasszal a felesleges vizek elvezetésének problémája jelentkezik míg késő nyáron bekövetkezik a felszíni területek vízhiányos állapota. Jelentősen befolyásolja a település árvízszint alatti mélyfekvése a felszín alatti vízkészletének helyzetét területének. Május hónapban a külterületeken és belterületen egyaránt jelentkeztek belvízes kiöntések.

4.5. Talajvízállapotok

A talajvizek szintje a mintavételi kutak adatai alapján a 2010. évben február, május, szeptember hónapokban adódott a legmagasabbnak. A legalacsonyabb szintek március és október hónapokat jellemezték ekkor a talajvíz szintje egyenesen csökkent, melynek mértéke változó (0,5 – 1,0 m).

4.6. Belvízmentesítés – vízkárelhárítás

A belvízelvezet csatornák és árkok nyomvonalán állandó felügyeletet biztosított az önkormányzat Karbantartó Részlege az átfolyási akadályok és egyéb szennyezések azonnal eltávolításra kerültek. A zsilipek a megadott üzemelési rend szerint működtek.

Es zések alkalmával az elvezet rendszereken helyszíni bejárásokkal és a dugulások azonnali megszüntetésével biztosították a vizek zavartalan lefolyását.

Befejeződt a belterületi vízrendezés II. ütemének kivitelezése, 9,5 km csapadékcsonna rehabilitációja történt meg 2009-2010.-ben. A csatornák felújítása során 0,3 km zárt csatornaszakasz, 2,5 km nyílt ároknak a kiburkolása továbbá 6,7 km nyílt medr csonna újult vagy valósult meg. A komposztáló telep melletti belvíz kivezet csatornán esést növel szivattyú-telepet építettünk, az áttemel szivattyút májusban többször üzemelésre kellett kényszeríteni. A Körös-Berettyói Vízgazdálkodási Társulat kezelésében lévő külterületi belvízcsatornák üzemeltetésével kapcsolatban többször is fogalmazódtak meg műszaki alkalmatlanságok.

4.7. Felszíni vizek minősége a szennyvízbevezetések függvényében

A csapadékvíz csatornarendszerek vízfolyás minősége az elmúlt évekhez képest tovább romlott, a szerves anyagokkal való terheltsége továbbra is jellemzően fennáll. A szennyezési bemosódások jellemzően a csapadékterhelte időszakokra tehetőek, ennek vélhető okai az állattartások nem megfelelő trágyakezelésére vezethetőek vissza.

Rendkívüli gyors mennyiségű csapadék lehullása esetén előfordul, hogy a szennyvízcsatorna rendszer túlterhelte miatt ennek következtében mind a mechanikai és kémiai tisztítás leáll. A terhelés elöntést okoz a befogadó XXXIX-22 jelű csatornán, a szennyvízterhelés után a vízminőség környezetvédelmi bírságot fizet.

4.8. A szennyvíz elhelyezés és tisztítás helyzete

A települési szennyvízhálózat műszaki kiépítettsége jelenleg 75%-os, ami azt jelenti, hogy a település ingatlanulajdonosainak ilyen arányban van lehetőségük rákötetni a szennyvízhálózatra. A megépítette műszakilag rendelkezésre álló hálózatra eddig az érintettek 65%-a kötött rá. Azokon a területeken ahol a gerincvezeték megépült és a rákötésnek műszaki akadálya nincs, a környezetterhelte fogyasztóknak talajterhelési díjat kell fizetni. A terhelte száma folyamatosan csökken évente, 2007.-ben 102, 2008.-ban 86, 2009.-ben 63, 2010.-ben 52 fogyasztónak kellett a talaj terhelésért fizetni.

Havária veszélyes területnek kell tekinteni továbbra is Mórincz Zs.u.- Kölesalmi u.-Mikszáth u.- Báthori u.- Kert u. öblözetének szennyvízhálózatát mivel műszaki túlterhelés esetén nem ritka az ingatlanon és a lakásokon belüli szennyvíz kiöntés sem.

Ott ahol szennyvíz keletkezik és a műszaki rendelkezésre állás nem biztosított kötelező igénybe venni a szippantott szennyvízszállítási közszolgáltatást. Valószínűsíthetően 2-300 db-ra tehető még a házi szikkasztós gyűjtőaknák darab száma, a 8-10. számú szennyvíz öblözet megvalósulását követően ez a terhelte forrás is minimálisra fog szűkülni. Az öblözet megvalósításának eredményeként 7,6 km gerinc csonna és 351 bekötötte vezeték fog elkészülni a tervek szerint 2011. év végére.

5. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS, HULLADÉKKEZELÉS

5.1. SZELEKTÍV HULLADÉKGYŰJTÉS

A háztartásokban keletkező hulladékok egyes típusainak (műanyag csomagolási palackok, fém csomagolási dobozok) elkülönítette gyűjtésére működő rendszert tartottunk fenn. A szelektív rendszer működtetését a közszolgáltatást ellátó TAPPE Szállítási és Feldolgozó Kft. (5650 Mezőberény, Békési út 0307/2) végezte, a szelektíven begyűjtött frakciók a Békéscsabai Városüzemeltetési Kft. -nek kerültek átadásra. A háztartásokban szelektíven gyűjtette csomagolási hulladékok (műanyag és fém csomagoló anyagok) begyűjtésének köre 2010. december 31.-től kikerült a közszolgáltató szervezetének szolgáltatási köréből.

5.2. KIEGÉSZÍTŐ SZELEKTÍVES PROGRAMOK

5.2.1. Komposztálható hulladékok gyjtése

A település belterületén 2010. április elejétől december közepéig a kerti és kertészeti eredetű komposztálható zöldhulladékok gyjtése meghatározott járattal (havi egy alkalom) szerint került elvégzésre. A szolgáltatás igénybevételét az önkormányzat ingyenesen biztosította a lakosság részére.

Az önkormányzat szervezésében összesen 496 tonna zöldhulladék került 2010.-ben összegyűjtésre, amely komposztálás útján került hasznosításra.

5.2.2. Lakossági gyjtési pontok

A gyjtési feltételeinek biztosítása az önkormányzat hosszú távú tervei között szerepel. A hulladékudvar kialakítása a komposztáló területén valósulna meg. A hulladékudvar megvalósíthatóságának tervezett költsége 70 millió forint, a létesítmény megvalósíthatósága érdekében csatlakozott településünk a Dél-Alföldi Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszerhez (DAREH) amely kiemelt célként jelölte meg a régió hulladékgazdálkodásának modernizálását, a társulást jelenleg 92 település m ködteti. Az ezzel kapcsolatos pályázat el készítéseket a DAREH projekt irodája végzi.

5.2.3. Lomtalanítási program

Tavasszal és ősszel egy-egy alkalommal szerveztünk lomtalanítási gyjtést amit a további években is szeretnénk a hagyományok szerint fenntartani.

A közszolgáltató a lomtalanítás időpontjáról minden alkalommal felhívást tesz közzé a Dévaványai Hírlapban, továbbá az ingatlanokhoz szórólapokat juttatott el ezen tájékoztatva a lakosságot a lomtalanítás szabályairól.

5.2.4. Elektronikai hulladékok gyjtése

A lakosság igényeit is figyelembe véve 2010. október 9.-én Szelektív Napot szerveztünk. Az akciót a Tappe Szállítási és Feldolgozó Kft. támogatásával szerveztük meg. A támogatók biztosították az átvétel szakszerű felügyeletét és gondoskodtak a hulladék további sorsáról. A gyjtésen 4500 kg elektronikai (televízió, hűtőgép, mosógép, akkumulátor, elem stb) hulladék, valamint 300 kg csomagolási jellegű üveghulladék került gyjtésre.

5.3. HULLADÉKGYJTÉS ÉS KEZELÉSEK

Településünkön egy szilárdhulladék lerakó (hatóságilag lezárt) található. A települési szilárd hulladéklerakó a környezetvédelmi hatóság határozata alapján még 2002.-ben bezárásra került. A hatósági elírásoknak eleget téve kialakítottuk a terület m szaki megfigyelő rendszerét. A lerakó környezetében négy db megfigyelő kút üzemel, a talajvízszint állapotát havi rendszerességgel mérjük és rögzítjük, márciusban és szeptemberben akkreditált laboratóriummal vízvizsgálatok készülnek, a mérésekről éves összefoglaló jelentést készítünk a környezetvédelmi hatóság részére.

A környezetvédelmi hatóság kötelezése alapján a lezárt lerakót legkésőbb 2012. december 31.-ig rekultiválni (tájba illeszteni) kell. A hulladék lerakó rekultivációjának megvalósítását szintén a DAREH társulásának szervezeti keretein belül valósítjuk meg. A tervek el készítéséhez szükséges pénzügyi forrást a szervezet pályázat útján elnyerte, ezt követően eredményesen kidolgozott tervekkel és pályázattal lehet segítségnyújtást majd uniós forrás elnyerésére a több települést érintő rekultivációs programok megvalósítására.

Állati eredetű hulladékok gyjtése a gyepmesteri telepen történik, a telepet a közeljövőben fel kell számolni és újat kell majd építeni.

A hatósági elírásoknak eleget téve kialakítottuk a terület m szaki megfigyelő rendszerét, évente akkreditált laboratóriummal talaj-és vízvizsgálatok készülnek, a mérésekről éves összefoglaló jelentést készítünk a környezetvédelmi hatóság részére.

Az új létesítmény terveink szerint a komposztáló udvarán valósulhatna meg külső pályázati források bevonásával.

A zöldhulladék hasznosítására megépített komposztáló telepünket vagyongazdálkodási szerződéssel átadtuk 2008. szeptember 22.-től az Organoferm Kft.-nek.

Az üzemeltető feladata, hogy eleget tegyen az önkormányzat kötelező közzeladatainak így a lakosságnál keletkezett zöldhulladékok komposztálás útján történő újrahasznosításának.

A telepen 2010.-ben 6449 tonna komposztálható hulladék került feldolgozásra, ebből az önkormányzat 496 tonna beszállításával járult hozzá a hasznosítási tevékenységhez.

5.4. HULLADÉKGYŰJTÉS

A lakosságnál keletkező szilárd hulladék gyűjtését heti egyszeri alkalommal a TAPPE Szállítási és Feldolgozó Kft. végzi, a feladatra az önkormányzattal 2012.-ig van közszolgáltatási szerződés.

A településen gyűjtött és lerakóra szállított összes lakossági hulladék mennyisége 2010.-ben 1786 tonna, ami némi csökkenést mutat a 2009.- évből keletkezett 1978 tonnával szemben.

5.5. ILLEGÁLIS SZEMÉTLERAKÓ HELYEK KIALAKULÁSÁNAK MEGAKADÁLYOZÁSA

Déaványa Város Önkormányzat Képviselő-testülete helyi hulladékgazdálkodási tervében (HHT) célul tűzte ki, hogy az illegális hulladéklerakás megakadályozása érdekében minden törvényes eszközt és lehetőséget felhasználjon a jelenség megakadályozására.

Az illegális hulladékelhagyást megelőző önkormányzati eszközrendszer:

- A hulladékkezelési közszolgáltatást minden lakott ingatlanon kötelező igénybe venni
- Szelektív hulladékgyűjtési program alapján a zsákokba gyűjtött (műanyag és fém csomagolási háztartási hulladékok) anyagok összegyűjtése.
- Szelektív hulladékgyűjtési program alapján a zsákokba gyűjtött (műanyag és fém csomagolási háztartási hulladékok) anyagok összegyűjtése.
- Az ingatlanokról, a település közterületéről és zártkerti övezeteiből a levágott gallyak, nyesedékek, valamint a kaszálékok folyamatos összegyűjtése.
- A település környezetét alkalmazzuk a bezárt szeméttel, továbbá a Petőfi utca és a Téglagyár környezetében az illegális lerakóhelyek és zugszeméttel telepek kialakulásának megakadályozása érdekében, további település környezetét pedig a település egészségét felügyeli

Illegális hulladéklerakás felszámolása

A Környezetvédelmi Minisztériumtól 2.988.607 Ft visszanem térítendő támogatást nyertünk a Téglagyár melletti illegális lerakó felszámolására. (K-36-09-00004H projekt) A területet 2010. június 30.-i határidő betartásával terveztük mentesíteni a lerakott hulladékoktól. A tavaszi rendkívüli csapadékos időjárás miatt júniusig nem tudtuk elvégezni a munkákat aminek következményeként végül is 2010. szeptember 31.-i határidővel kértük a szerződés teljesítésének módosítását. A hasznosításra alkalmatlan kommunális hulladékokat kb. 7 tonnányi mennyiségben a Békéscsabai Regionális Hulladékkezelési Munkaközösségbe szállítottuk el, a beton hulladék mintegy 400 m³ törest követően az Alkotmány utca földút alapjának megépítésére került beépítésre. A projekt teljesítését a Vidékfejlesztési Minisztérium 2011. augusztus 5.-én elfogadta.

A szeméttelgyűjtési programok során (első sorban közutak mentén) mintegy 400 m³ hulladékot szedtek össze.

6. ZAJVÉDELME

A környezeti állapot minőségét befolyásoló tényezők közül egyre inkább meghatározóvá válik a környezeti zajterhelés mértéke.

A Tiszántúli Környezetvédelmi Felügyelőség zajvizsgálatokat hatósági tevékenysége keretében szokott végezni, panaszbejelentések kivizsgálása során vizsgálja az egyes környezetterhelés zajkibocsátását. A zajmérés során általában egy szűkebb környezetre – egy-két lakóépület, vagy üzem közvetlen környezetére keletkeznek adatok.

Tudomásunk szerint 2010.-évből zajvédelmi hatósági eljárást nem kezdeményeztek a településen.

7. TERMÉSZETVÉDELLEM, ZÖLDTERÜLET GAZDÁLKODÁS

Déaványa város belterülete zömmel családi házas beépítettségű, az állat és – növényvilág (életfeltételei korlátozottsága mellett) így is létezni tud. A települési erdő sűrűség igen alacsony aránya a régióban is kiemelkedő. A térség értékes növény- és állatvilágának jellemző maradványai a város külterületén találhatóak. Itt vannak az országosan védett területek is a Déaványai - Ecsegi puszták egységei.

7.1. Védett természeti értékeink

A Déaványai - Ecsegi puszták a Körös-Maros Nemzeti Park legnagyobb területi egysége. A védett terület 13 085 hektár nagyságú, ebből fokozottan védett 2659 hektár. Két, eredetét és élőhelyeit tekintve elkülönültségre tagolható. Az egyik a Hortobágy-Berettyő ártere, a folyó szabályozatlan medre a partvonulatok gyepével, erdeivel. A másik az Ecsegfalva - Déaványa térségében megmaradt szikes puszták mozaikja.

Déaványa - Ecsegfalva térségének kiemelkedő természeti értéke a tűzok. Közép-európai és magyarországi állományának legéletképesebb populációja él a területen. A madár védelme érdekében itt hozták létre 1979-ben a Tűzokrezervátumot. A tűzok megővése, mint a szabadtéri állományvédelem - nyugalmas, tágas pusztai düng helyek, fészkel helyek és téli takarmánybázis biztosítása, fészekvédelem - megteremtésén múlik. A Tűzoktelepre csak azok a veszélyeztetett fészkelők kerülnek be, amelyek kelése természetes környezetükben nem valósulhat meg.

A védett természeti értékek tudatos megőrzése érdekében az állam folyamatosan élőhely kezelési fejlesztéseket és fenntarthatósági programokat támogat.

Élőhely kezelések, fejlesztések:

- Gyepes területek legeltetéses élőhely kezelése
- Vizes élőhelyek legeltetéses élőhely kezelése
- Szántóterületek visszagyepesítése
- Tűzokvédelmi szántóföld megőrzés
- Vizes élőhely kialakítás

Beruházások:

- Látogatóközpont kialakítás
- Tűzokvédelmi Mintaterület létrehozása
- Állattartó épületek építése
- Villanyvezeték áthelyezés
- Földvásárlások (gyep és szántók megvétele)
- Bivaly tenyésztés állomány kialakítása
- Szürkemarha tinó állomány kialakítása
- Gépjármű park fejlesztés
- Tűzokvédelemmel kapcsolatos technikai eszközpark fejlesztés
- Idegenforgalmi létesítmények kialakítása
- Épület felújítások

Programok:

Eu-s Tűzok-Life és Kerecsen-Life programok beindítása
Natura 2000 területek kijelölése, program indítása
Agrár Környezetvédelmi Programok beindítása
Természetvédelmi kutatások folyamatos végzése
Természetvédelmi Kezelési Tervek elkészítése
Folyamatos adatszolgáltatás a védett értékekr l

7.2. Zöldterület gazdálkodás

A zöldterületek között a legjelent sebb zöldfelületi karbantartási feladatokat az Árpád utca, Körösladányi út, Sport u, Széchenyi u, H sök tere, Túrér környezetének rendben tartása jelenti önkormányzatunknak.

A Polgármesteri Hivatal Karbantartási Részlege a városüzemeltetési feladatok keretében a zöldterületekkel kapcsolatos feladatokat látta el:

A téli nyugalmi id szakban a koros, beteg, száraz, illetve balesetveszélyesnek min sül fákat kivágták vagy szükségesség szerint gallyazták meg. A fametszési munkálatokon kívül sor került cserjék, illetve sövények ifjító, ritkító metszésének elvégzésére is.

A parkokban, zöldterületeken nyolc-tíz alkalommal elvégzett f nyírási munkák mellett a zöldhulladék rendszeres összegy jtésével biztosították a frekvenciált területeken lév zöld környezet elvárt színvonalú megjelenését.

7.3. Allergén növények

A pollenszezont régióinkban három f bb szakaszra lehet elkülöníteni. Az els tavasszal a fák virágzásakor kezd dik, a második májustól nyár közepéig tart, ekkor a fűvek és néhány gyomnövény okoz panaszokat, a harmadik pedig a július végét l szig tartó szakasz, amikor az üröm, a parlagf és a libatopfélék szórják pollenjüket. A növények allergológiai jelent sége attól függ, hogy mennyi pollent termelnek, mennyire elterjedtek és a pollenjük mennyire allergén, vagyis milyen gyakorisággal és milyen er sség tüneteket váltanak ki. A szélbeporzású, barkás fáktól és az októberig panaszokat okozó parlagf ig az allergizáló növények szezonjai egymásba érnek, így azoknak a pollen allergiásoknak, akik számos fajra érzékenyek, akár februártól október végéig is lehetnek tüneteik.

A legagresszívabb allergének: a parlagf és f pollen, valamint a házipor atkája. Magyarországon leggyakrabban el forduló allergén növényünk a parlagf . Hazánkban a legfert zöttebb területek a Békéscsaba- Debrecen vonalban helyezkednek el.

A t lünk északra elhelyezked gyepes és rétes szakszer m velése meghatározó hatással van a belterületen él k közérzetére. Békés Megyében az allergén növények közül csak a pázsitf félek és a parlagf pollen fert zése érte el a 2009. évi terhelést l magasabb szintet.

A parlagf elleni védekezés f szempontja, hogy a virágzás, pollenképz és el tt kerüljön sor a növényzet teljes kiirtásra, az oldalhajtások képz ésének megakadályozására.

Településünkön az önkormányzat rendszeres védekezést folytat a parlagf megelőzésével szemben. A megelőzés módjai a fizikai eltávolítás illetve a vegyszeres megelőzés.

Déaványa, 2011. szeptember 21.

Összeállította: Gyuricza Máté
m szaki ügyintéző